

PEFC:s standardrevision TD IV
Forum 2015-03-25
Protokoll

Datum: 2015-03-25
Tid: 10:00-15:30
Plats: IHM, Warfinges väg 39 Stockholm

Deltagare:

Jan Fryk	Ordförande
Maud Petri Rådström	SLA
Anders Karlsson	GS-facket
Conny Matsson	GS-facket
Karin Ewelönn	GS-facket
Åke Mattsson	GS-facket
Knut Johansson	GS-facket
Bernt Söderberg	EC Skog Entreprenörscertifiering
Mats Blomberg	Södra Skogsägarna
Per-Erik Larsson	Södra Skogsägarna
Gabriel Mörner	Sveriges Jordägareförbund
Göran Tjernberg	SCA Skog AB
Per – Arne Nordholts	Styrelsen PEFC, Sågverkens Riksförbund
Tony Axelsson	Vida Skog AB
Anna Björk	SMF Skogsentreprenörerna
Anna Furness	SMF Skogsentreprenörerna
Kalle Brammås	Skogsägarna Mellanskog
Sven Hogfors	Svenska Trädbränsleföreningen
Karin Vestlund Ekerby	Svenska Trädbränsleföreningen
Ulrica Lund Lissman	Stora Enso
Stina Moberg	Holmen Skog AB
Sara Rindeskog	Holmen Skog AB
Niklas Norén	Norra Skogsägarna
Jörgen Bergh	Norra Skogsägarna
Magnus Norrby	Sågverken Mellansverige
Mikael Olsson	Kristinehamns kommun
Emilie Westman	Svenska Kyrkans skogscertifiering
Lars Svensson	SÅGAB
Christina Lundgren	Svenska PEFC Sekretariat
Gabriele Bodegård	Svenska PEFC Sekretariat
Patrik Hansson	Svenska PEFC Sekretariat

PEFC:s standardrevision TD IV
Forum 2015-03-25
Protokoll

1. Jan Fryk hälsade alla välkomna och öppnade mötet.
2. Till mötessekreterare valdes Gabriele Bodegård.
3. Mötesdeltagarna noterades.
4. Dagordningen godkändes.
5. Den svenska proceduren för utarbetandet av PEFC-standarden och tidsplan.

Christina Lundgren repeterade tidplan för standardrevisionsprocessen:

Start revision	<ul style="list-style-type: none"> • 4 juni 2014 • Styrelsebeslut
Seminarium	<ul style="list-style-type: none"> • 27 oktober 2014 • Seminarium för att bilda styrelse och arbetsgrupper
Seminarium	<ul style="list-style-type: none"> • 25 mars 2015 • Seminarium för att diskutera första standardutkastet
Allmän konsultation	<ul style="list-style-type: none"> • April-Maj 2015 • På nätet, löpande
Seminarium	<ul style="list-style-type: none"> • Juni 2015 • Seminarium för att diskutera allmänna konsultationen
Hearing myndigheter	<ul style="list-style-type: none"> • Augusti 2015 • Policies, lagar och förordningar
Seminarium	<ul style="list-style-type: none"> • September • Konsensus om förslag för publik konsultation
Publicering slutligt förslag	<ul style="list-style-type: none"> • Oktober 2015 • 60 dagar
Seminarium	<ul style="list-style-type: none"> • December 2015 • Beslut om inkomna synpunkter – slutligt innehåll
Styrelsebeslut	<ul style="list-style-type: none"> • December 2015 • Beslut om ansökan
Ansökan	<ul style="list-style-type: none"> • Januari 2016 • Ansökan internationella PEFC 7-12 månader

Christina underströk att marknadsföring d.v.s. att tillfredsställa behovet av produkter från hållbart brukade skogar är kärnan i standardrevisionen. Alla uppmuntras också att sprida de underlag till pressmeddelanden som PEFC utarbetar på hemmaplan så att alla har möjlighet att kunna få insyn i arbetet och på så vis ge möjlighet för synpunkter.

PEFC:s standardrevision TD IV
Forum 2015-03-25
Protokoll

Miljöorganisationerna har valt att avstå i det direkta förändringsarbetet men bearbetas löpande via telefon, epost och brev. Också Samernas Riksförbund saknas. Annars är uppslutningen stor.

6. Svenska PEFC:s mål

PerArne Nordholts utvecklade de mål som Svenska PEFC fastställt: Produktion, arbetsmiljö, natur- och kulturmiljö, hänsyn till ägandet och brukandet av skogen mm gör att många människor har åsikter och synpunkter hur allt ska skötas. Kortsiktigt är det inga problem att ta hänsyn till enskilda synpunkter men långsiktigt kan det bli intressekonflikter. Ägande- och brukanderätten är primär. Utan en stark äganderätt faller intresset för att bruka och vårda. PEFC ska finnas för den största och den minsta skogsägare, från flera miljoner ha till några få ha av skogsinnehav. Systemet ska bygga på spårbarhet genom hela systemet.

Målen för Svenska PEFC är:

- Det mest kända certifieringsmärket! För alla målgrupper!
- Ökad PEFC-certifierad areal! Det förutsätter positiv syn till ansvarsfullt skogsbruk.
- Ökad trovärdighet! Tydlig och kontrollerbar standard, den ska vara lätt att efterleva.

7. Presentationer av utskickat förslag till ny PEFC-standard

Här beskrivs de förändringar i standardförslaget som lyftes på forumet och sammanfattningar av diskussioner och slutsatser. Ett utförligare referat med synpunkter och diskussioner finns i "Protokoll med diskussioner Forum PEFC TD IV 2015-03-25".

Arbetsgruppernas indelning:

Produktion- och miljögruppen

- PEFC SWE 002 – Skogsstandard (Skötsel och miljö)

Sociala gruppen

- PEFC SWE 002 - Skogsstandard (Social del)
- PEFC SWE 003 - Entreprenörsstandarden

Strukturgruppen

- PEFC SWE 001 - övergripande dokumentet
- PEFC SWE 004 - gruppcertifiering
- PEFC SWE 005 - certifieringsorganisationer

PEFC:s standardrevision TD IV
Forum 2015-03-25
Protokoll

Arbetsgrupperna presenterade enbart större förändringar. Mindre redaktionella ändringar togs inte upp.

Övergripande strukturellt arbete

Christina Lundgren presenterade strukturgruppens arbete och förslag:

Delstandarder, kapitel eller stycken inleds med en ansats som är till för att ge en bakgrund till de krav som ställs. Sedan kommer numrerade kravelement.

Modifieringar av PEFC SWE 001:

Alla kravelement har tagits bort från PEFC SWE 001 och flyttats till lämplig standarddel.

Ett tillägg till PEFC SWE 001 har gjorts som beskriver att undantag från standarden ska beslutas av PEFC:s styrelse (PEFC SWE 001 kap 9). Undantag kan endast medges under förutsättningar som allvarligt försvårar tillämpningen av standarden.

Det finns fortfarande lösa trådar:

- Krav på offentlighet – avvaktar mer färdig standard
- Skogsbruksplan – specifikationer och krav måste synkroniseras i olika delar av standarden

Modifieringar av PEFC 004:

- Utvidgad till att omfatta både direktcertifiering (3) och gruppcertifiering
- Strukturgruppens föreslår att 12-månadersdispensen för att anlita o-certifierade entreprenörer tas bort. Gruppen har diskuterat att om t.ex. en kurs inte ges under aktuell årstid bör paraplyorganisation kunna utfärda ett villkorat bevis
- Utveckling av hantering av större avvikelser inom gruppcertifieringen med tillfälligt indragna bevis och slutlig uppsägning (Bilaga 1)

Diskussioner och slutsatser:

Argument både för och emot 12-månadersdispensen för ocertifierade entreprenörer framfördes. De organisationer som anlitar entreprenörer skickade ett tydligt budskap om att de inte vill ha villkorade bevis eftersom de då inte har någon möjlighet att känna till vilka eventuella brister som finns. En viss övervikt för att stödja arbetsgruppens förslag att slopa dispensen rådde.

Invändningar restes mot förslaget om avvikelshantering och tillfälligt indragna bevis och frågan tas tillbaka till arbetsgruppen.

Ökning av stickprov av gruppanslutna medlemmar

Strukturgruppen lyfte frågan om eventuellt ökat stickprovsuttag för gruppanslutna entreprenörer:

- I nuvarande standard anges 10 % som minsta stickprov
- En ökning för att höja kvalitet och status på den interna revisionen är föreslagen
- En ökning innebär ökade kostnader för skogsbrukssystemet vilka måste ställas mot mervärdet av den information som erhålls

Diskussioner och slutsatser:

Det finns ett stöd för antingen ett ökat stickprov av gruppanslutna entreprenörer eller tillskapande av annat verktyg för att höja kvaliteten hos entreprenörs-certifieringen. Som start ska ett gemensamt resonemang/teoretisk bas för stickprovshandlingen för alla olika typer av grupp-certifierade aktörer tas fram: Frågan återremitteras till strukturgruppen.

PEFC SWE 005 – Svenska PEFC:s krav på certifieringsorganisationer

Föreslagna förändringar:

- Utveckling av de kompetenskrav som ställs på certifieringsbolag och deras revisorer (3.3 och 5.1)
- Tydligare krav på att paraplyorganisationens revision av gruppmedlemmarna ska ingå i extern revision (6.1)

Diskussioner och slutsatser:

En diskussion fördes om externrevisionernas fokus; vissa ansåg att den externa revisionen inte bör revidera standardens efterlevnad hos gruppmedlemmarna utan endast inrikta sig på revision av paraplyet. Forumet ansåg att såväl gruppmedlemmarna som paraplyorganisationen ska granskas vid extern revision vilket också är i enlighet med standardförslaget. En ökad tyngdpunkt har i standardförslaget lagts på granskning av paraplyorganisationen men forumet anser att alla delar ska revideras för att en trovärdig tredjepartscertifiering ska kunna upprätthållas.

PEFC SWE 002 – Svenska PEFC:s skogsstandard - Skogsbruksstandarden (kap 3)

Anna Björk och Patrik Hansson redovisade förändringarna föreslagna av arbetsgruppen för Produktion och miljö.

Kraven på produktion har utvecklats avseende:

3.1 Skogsmarkens produktionsförmåga

3.2 Återväxt

3.3 Skogsvårdsåtgärder

3.4 Nedlagd jordbruksmark

3.5 Andra skötselmetoder

3.8 Främmande trädslag

- För skogsägare under 5 000 ha produktiv skogsmark sänks gränsen för areal främmande trädslag från 25 % till 20 %.

3.11 Vilt

- Utveckling av krav baserade på mätbara faktorer med avseende på viltskador föreslås.

Diskussioner och slutsatser:

Produktionsdelarna ska ses över i enlighet med synpunkter från forumet. Användandet av kemiska medel (oförändrade krav föreslagna) bör ses över extra noggrant för att se om man kan skärpa kraven.

PEFC SWE 002 – Svenska PEFC:s skogsstandard - Miljöstandarden (kap 5)

Anna Björk och Patrik Hansson redovisade förändringarna föreslagna av arbetsgruppen.

Skogsbruksplan

- Skogsbruksplan krav redan vid 10 ha produktiv skogsmark
- Under 10 ha produktiv skogsmark krävs åtminstone en kartöversikt

5.1 Avsättningar för naturvård eller för rekreation och friluftsliv

Områden för avsättning väljs enligt nedanstående prioriteringsordning:

1. Nyckelbiotoper
2. Objekt med höga naturvärden
3. Bestånd med utvecklingsbara naturvärden och/eller områden med stor betydelse för friluftsliv och rekreation

Områden som i skogsbruksplanen identifierats som värdefulla för friluftsliv och rekreation ska ha identifierats utifrån:

- Hög nyttjandegrad
- Höga upplevelsekvantiteter
- Bra tillgänglighet och nåbarhet

Lättnader om väsentligt mer avsätts har specificerats:

- ”Väsentligt mer än” definierat som ”minst 10 %”
- På upp till 5 % av den produktiva skogsmarken behöver standardkraven rörande tillskapande av död ved, lövandel i barrdominerade bestånd och lämnande av utvecklingsträd inte tillämpas. Kraven i skogsvårdslagen gäller dock alltid.
- Främmande trädslag får utgöra upp till 25 % av arealen produktiv skogsmark.
- Om minst hälften av avsättningen utgörs av lövdominerade bestånd behöver standardkraven avseende främjande av löv i övriga bestånd inte följas. I kant- och skyddszoner och hänsynsbiotoper ska dock lövträd värnas.

5.4 Hänsynkrävande biotoper (ny punkt)

En hänsynkrävande biotop är ett område med höga naturvärden som avviker från den brukade produktions-skogen. Dessa är oftast för små för att utgöra egna bestånd.

- 5.4.1 Hänsyn till respektive typ av biotop tas i enlighet med Dialogprojektets målbild för hänsynkrävande biotoper.

5.8 Lövträd

- ”Minst 3% av arealen...” ändras till ”Minst 5% av arealen...”

- ”Minst 5% av volymen...” ändras till:
  - a) ”Minst 10 % av stamantalet efter samtliga skogliga åtgärder fram till sista gallring. Fram till föryngringsavverkning ska minst 20 lövträd per hektar finnas. ”
  - b) ”I skogsbruksplanen ska avdelningar lämpliga för lövdominans markeras.”

5.9 Naturvärdes- och utvecklingsträd

I TD III står: Skogsägare med mindre än 5000 ha produktiv skogsmark ska lämna minst 10 naturvärdesträd

Förslag TD IV: Skogsägare med mindre än 5000 ha ska lämna alla naturvärdesträd av löv och minst 10 naturvärdesträd av barr per hektar. Är totala antalet naturvärdesträd lägre än 10 per hektar vid föryngringsavverkning lämnas utvecklingsträd så att minst 10 träd per hektar uppnås.

5.10 Död ved

”Klenare avverkningsrester” definieras som ”GROT”

5.11 Bränning

Tillägg: Markberedning endast undantagsvis efter bränning.

4.12 Landskapsekologi i TD III är borttagen och flyttat till andra lämpliga avsnitt.

Diskussioner och slutsatser:

Kravet på skogsbruksplan för fastighetsägare med innehav över 10 ha diskuterades. En förklaring till certifierade skogsägare att de nya kraven gäller när en ny plan beställs (och inte ”retroaktivt”) önskades.

Punkt om att beslut i PEFC:s styrelse krävs innan avverkning av nyckelbiotop ska tas tillbaka från TD III. Värde av att poängtera att det är en styrd process med många steg innan man eventuellt kan avverka en nyckelbiotop diskuterades. Prioriteringen av områden för frivilliga avsättningar diskuterades; efter nyckelbiotoper kunde utveckling för naturvärden och sociala värden jämföras tyckte några. Övriga synpunkter enligt diskussionsreferat.

PEFC SWE 002 – Svenska PEFC:s skogsstandard - Den sociala standarden
(kap 5)

Mats Blomberg presenterade gruppens förslag.

Ansats social standard

Mats redogjorde för resonemanget bakom den ansats som tagits fram för den sociala delen av standarden och betonade att den sociala dimensionen växer. Det är viktigt att utgå från allmänheten när man ser på skogsbruket.

Förslaget på ingress till den sociala standarden:

- Vi grundar verksamheten på en skoglig värdegemenskap, där den humana mångfalden stärker strävan efter hållbart skogsbruk, vilande på ekonomisk bärkraft, biologisk mångfald samt social och kulturell hänsyn.
- Vi skapar goda relationer med omvärlden och andra intressen som verkar i skogen.
- Vi värnar och verkar för allas möjlighet att nyttja skogen genom allemansrätten.
- Vi värnar äganderätten och möjligheten att under rimliga villkor äga och bruka skog.
- Vi stödjer en landsbygd med livskraftiga lokala företag.
- Verksamheten regleras i avtal mellan jämbördiga parter med ömsesidig respekt och ansvarstagande.
- Vi skapar en säker och hälsosam arbetsmiljö.
- Vi säkerställer att alla aktörer har rätt kompetens för arbetet som utförs.”

4.1 Hänsyn till sociala värden, rekreation och friluftsliv

Hänsyn till sociala värden, rekreation och friluftsliv har utvecklats och reviderbara krav föreslås.

Skogsägaren eller utsedd företrädare ska:

- identifiera och dokumentera områden på fastigheten som har stor betydelse för rekreation och friluftsliv
- Dokumentera om sådana områden inte finns

När det finns sådana områden ska informationsinsatser göras innan skogsbruksåtgärder påbörjas:

- informationsskyltar/blad ska sättas upp eller delas ut senast 14 dagar innan åtgärd
- Särskilt information och dialog rekommenderas intill skolor, andra publika anläggningar eller intill bostadsområden

- Framkomligheten på väl nyttjade stigar och leder ska bevaras vid skogsbruksåtgärder d.v.s. ris från avverkning ska tas bort och körskador ska undvikas. Skadas stigar/leder ska dessa repareras och återställas till användbart skick.

- Markberedning och plantering ska inte utföras på stigar och leder.

4.2 , Landsbygdsutveckling och 4.3, Skogsbruk och rennäring bearbetas vidare.

4.7 Kompetens

Kompetenskapitlet har bearbetats.

4.9 Undantag

Formuleringen har förtydligats: I familjeföretag på egen fastighet (utan externa anställda) eller i samverkan mellan enskilda markägare på någon av markägarnas fastigheter, behöver kraven i 4.4 – 4.8 inte tillämpas.

Diskussioner och slutsatser:

Forumet uppskattade innehållet i ansatsen för den sociala standarden men många ifrågasatte användandet av ordet "Vi". Någon lyfte idén om att ansatsen borde finnas i portaldokumentet 001. Stycket om kompetens ansågs inte färdigbearbetat.

PEFC SWE 003 – Svenska PEFC:s entreprenörsstandard

Göran Tjärnberg presenterade gruppens arbete och poängterade särskilt följande punkter:

4.4 Förebyggande miljökrav

- 4.4.5 För maskiner som utför arbeten på skogsmark ska inte etylenglykol användas i kylsystemen (innebär att standarden behåller kravet från TD III med ett förtydligande av vilka maskiner som avses).

Delar som tagits bort

- Baskrav 16 (sid 4 i SWE 003:3) ”att nya maskiner som tas i drift efter 2012 förses med utrustning för minimering av sågkedjeoljeförbrukning” har tagits bort.
- Utdrag ur sociala standarden borttaget.

Diskussioner och slutsatser:

En tydligare referens till kraven i den sociala standarden ansågs behövas då utdraget är borttaget.

8. Sammanfattande diskussion och beslut

Forummet beslutade att nuvarande standardförslag inte var tillräckligt berett för att publiceras för synpunkter. Sekretariat och/eller arbetsgrupper uppdrogs därför att i enlighet med diskussionerna på forumet ta fram ett vidareförädlad utkast till 11 maj. Ett förslag om att offentliggöra nuvarande standardförslag tillsammans med detta protokoll röstades ner.

9. Nästa forummöte: 11 maj

10. Inga övriga frågor

11. Jan Fryk tackade för aktivt deltagande och mötet avslutades

Vid protokollet: Gabriele Bodegård